

Prehľad učiva – informácia pre rodiča

5. ročník, 1. polrok

SLOVENSKÝ JAZYK

Prozodické vlastnosti reči = zvukové vlastnosti reči

1. Melódia

a/ klesavá /všetky typy viet/ →
b/ stúpavá /opytovacia zisťovacia veta/ ↗

2. Prízvuk – výraznejšie vyslovenie slabiky v slove.

V slovenčine je prízvuk zvyčajne na prvej slabike = hlavný prízvuk,
vo viacslabičných slovách existuje aj vedľajší prízvuk /tretia slabika/

3. Dôraz - výraznejšie vyslovenie najdôležitejšieho slova vo vete.

V pokojnej reči je v slovenčine dôraz na poslednom slove,
ale vo vzrušenej reči môže byť aj na inom mieste

4. Prestávka- prerušenie prúdu reči na istý čas

a/ prírodzená – vzniká z potreby nadýchnuť sa
b/ významová – na hranici viet, kde sa píše bodka, výkričník,
otáznik, čiarka, vo vete s priamou rečou, po osloveniach,
po citoslovciach, za dlhšími úsekmi reči

5. Tempo – rýchlosť jazykového prejavu

6. Sila hlasu

SLOVOSLED – poradie slov vo vete

VETY podľa obsahu:	
Oznamovacia	Opytovacia
Idem von .	Pôjdeš von ?
Sedím v izbe .	Kto príde ?
Rozkazovacia	Zvolacia
Chod' von !	<u>Hurááá</u> !
Sed' pokojne !	Horí !
	Želacia
Nech sa ti darí ! Kiežby prišiel !	

osobné zámená			
základné		privlastňovacie	
s i n g u l á r	1.	ja	môj, moja , moje
	2.	ty	tvoj, tvoja, tvoje
	3.	on	jeho
p l u r á l	1.	ona	jej
	2.	ono	jeho
	3.	my	náš, naša, naše
	1.	vy	váš, vaša, vaše
	2.	oni	ich
	3.	ony	ich

ČÍSLOVKY

vyjadrujú počet a poradie osôb, zvierat a vecí



Koľko?

Koľký?

základné - vyjadrujú počet, môžeme ich zapísať číslom alebo slovom

20	11	52	100
dvadsať	jedenásť	päťdesiatdva	sto

Číslovky



radové - vyjadrujú poradie, môžeme ich zapísať číslom alebo slovom.

- pri zápise číslicami píšeme za číslicami bodku

20.	11.	52.	100.
dvadsiaty	jedenásty	päťdesiaty druhý	stý

Rozdelenie
spoluhlások
podľa
znelosti



PÁROVÉ
(mení sa
výslovnosť)

znelé

neznelé

B - na ↓ P	D - na ↓ T	Ď - na ↓ Ť	DZ - na ↓ C	V - na ↓ F	G - na ↓ K	H - na ↓ CH	Z - na ↓ S	DŽ - na ↓ Č	Ž - na ↓ Š
--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	---------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	---------------------------------------	--------------------------------------	---------------------------------------	--------------------------------------



NEPÁROVÉ (znelé) **J L Ľ M N Ň R** (výslovnosť nemenia)

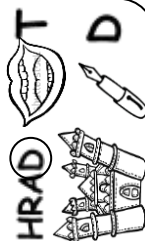
SPODOBOVANIE



zmena spoluhlásky
vo výslovnosti
spoluhlásku inak
vyslovíme a inak
napíšeme

SPODOBUJEME

na konci slov



2 hrady

vo vnútri slov



žabisko

na hranici slov



ježo spi



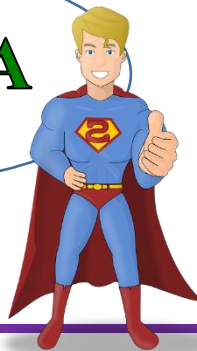
PODSTATNÉ MENÁ MUŽSKÉHO RODU - VZORY



životné

CHLAP

HRDINA



neživotné

DUB



STROJ



- v N sg. zakončené na spoluhlásku : otec, žiak, murár, šofér, učiteľ	N pl. CHLAPI N pl. HRDINOVIA	N pl. DUBY	N pl. STROJE
- v N sg. zakončené na samohlásku - o : strýko, Mišo, ujo, zajko, Jožko, dedo	- v N sg. zakončené na samohlásku - a : sudca, starosta, hokejista, huslista, hovorca	- v N sg. zakončené na tvrdú alebo obojakú spoluhlásku : strom, stĺp, krík, dom, kvet, obraz	v N sg. zakončené na mäkkú spoluhlásku : koláč, kraj, lúč, kroj, počítač, terč, jačmeň
N chlap - chlapi	N hrdina - hrdinovia	N dub - duby	N stroj - stroje
G chlapa- chlapy	G hrdinu - hrdinov	G duba - dubov	G stroja - strojov
D chlapy - chlapy	D hrdinov - hrdinom	D dubu - dubom	D stroju - strojom
A chlapa - chlapy	A hrdinu - hrdinov	A dub - duby	A stroj - stroje
L chlapy - chlapy	L hrdinov - hrdinoch	L dube - duboch	L stroji - strojoch
I s chlapy - s chlapy	I s hrdinom - hrdinami	I s dubom - dubmi	I so strojom - strojmi